

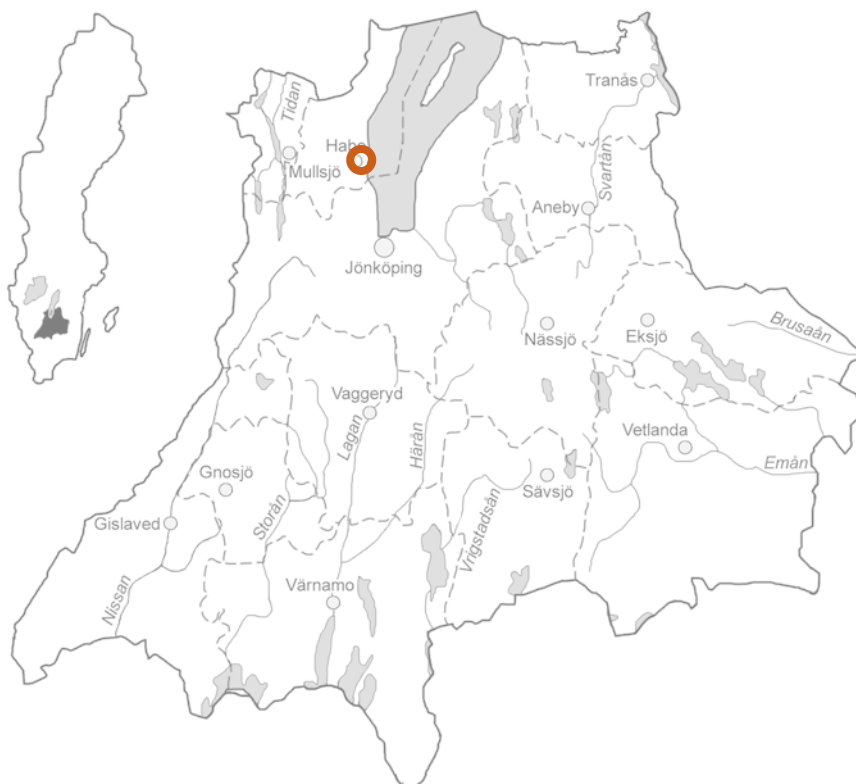
Kärnekulla bytomt

Arkeologisk utredning, steg 2, av bytomt L2021:3632, inför byggnation av skola och förskola, inom fastigheten Kärnekulla 1:2/Fiskebäck 3:46, Habo socken och kommun, Jönköpings län

Kärnekulla bytomt

Arkeologisk utredning, steg 2, av bytomt L2021:3632, inför byggnation av skola och förskola, inom fastigheten Kärnekulla 1:2/Fiskebäck 3:46, Habo socken och kommun, Jönköpings län

Jönköpings läns museums dnr: 2020-316
Länsstyrelsens dnr: 431-7286-2020

Rapport, foto och ritningar: Anna Ödeén
Grafisk mall: Anna Stålhammar
Distribution: Digital pdf

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY. Villkor finns tillgänglig på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>.

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor, Geografiska Grunddata samt Geodata (FUK) är återgivna enligt tillstånd: Fastighetskartan © Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833, nr MS2012/03742 samt dnr i2012/1091. Terrängkartan, samt GSD–Översiktskartan: Lantmäteriet (CC0) Spridningstillstånd för drönbilder med geografisk information: LM2021/024048.

ISSN: 1103-4076

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2021

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	7
Målsättning och metod	8
Topografi	9
Fornlämnings- och kulturmiljö	9
Kärnekulla	9
Närområdet	11
Tidigare undersökningar	11
Resultat	12
Metalldetekteringen	12
Sökschaktsgrävningen	12
Provrutsgrävningen	17
Diskussion	17
Fynd	17
Administrativa uppgifter	20
Referenser	21
Arkiv	21
Kartunderlag	21
Lantmäterimyndigheternas arkiv:	21
Muntliga källor	21
Tryckta källor och litteratur	21

DEN UPPDRAGSARKEOLOGISKA PROCESSEN

Uppdragsarkeologin regleras av 2 kap. 10–14§§ i Kulturmiljölagen samt genom direktiv och föreskrifter. Arkeologiska uppdrag indelas i flera etapper: arkeologisk utredning, förundersökning och undersökning. Processen syftar i första hand till att bevara fornlämningarna, vilket är grundtanken i kulturmiljölagen.

Arkeologisk utredning

Arkeologisk utredning brukar göras i två steg. Den första etappen, steg 1 (AU1), innebär att befintlig kunskap i form av arkivmaterial, äldre handlingar och historiska kartor samt litteratur och uppgifter om tidigare undersökningar sammanställs med syfte att se om fornlämningar berörs av arbetsföretaget. Därtill görs en fältinventering i syfte att lokalisera tidigare okända fornlämningar. Steg 2 (AU2) utgör den del som innebär markingrepp i form sökschakt med grävmaskin och provrutsgrävning. Om det konstateras förekomst av fornlämningar så kan dessa, om de inte kan bevaras, gå vidare till en arkeologisk förundersökning.

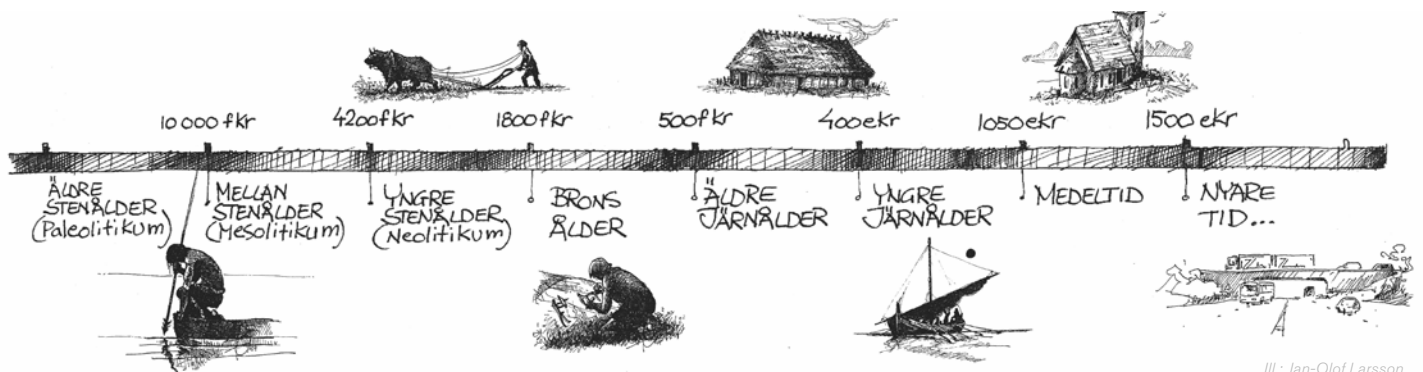
Arkeologisk förundersökning

En arkeologisk förundersökning (FU) syftar till att fastställa och beskriva fornlämnings karaktär, datering, utbredning och komplexitet samt att ta till vara fynd. Resultaten ska kunna ligga till grund för länsstyrelsens bedömning av kunskapspotentialen inför kommande beslut om tillstånd till ingrepp i en fornlämning. Förundersökningen ska också ge underlag för företagarens (exploatörens) vidare planering. Om fornlämningen efter förundersökning bedöms vara välbevarad och ha vetenskaplig potential går det vidare till nästa steg i processen - en arkeologisk undersökning.

Arkeologisk undersökning

En arkeologisk undersökning (UN) utförs med anledning av att en fornlämning behöver tas bort. Syftet med en arkeologisk undersökning är att dokumentera en fornlämning, ta till vara fornfynd, rapportera och förmedla resultaten för att skapa kunskap av relevans för myndigheter, forskning och allmänhet. Dokumentationsmaterialet och fynden ska bevaras för framtiden samt tolkas vetenskapligt och infogas i ett kulturhistoriskt sammanhang. Undersökningen innebär att hela eller delar av fornlämningen slutgiltigt tas bort. Efter att fornlämningen tagits bort är marken fri att exploatera ur fornlämningssynpunkt.

Mer information om den uppdragsarkeologiska processen finns på Riksantikvarieämbetets hemsida.

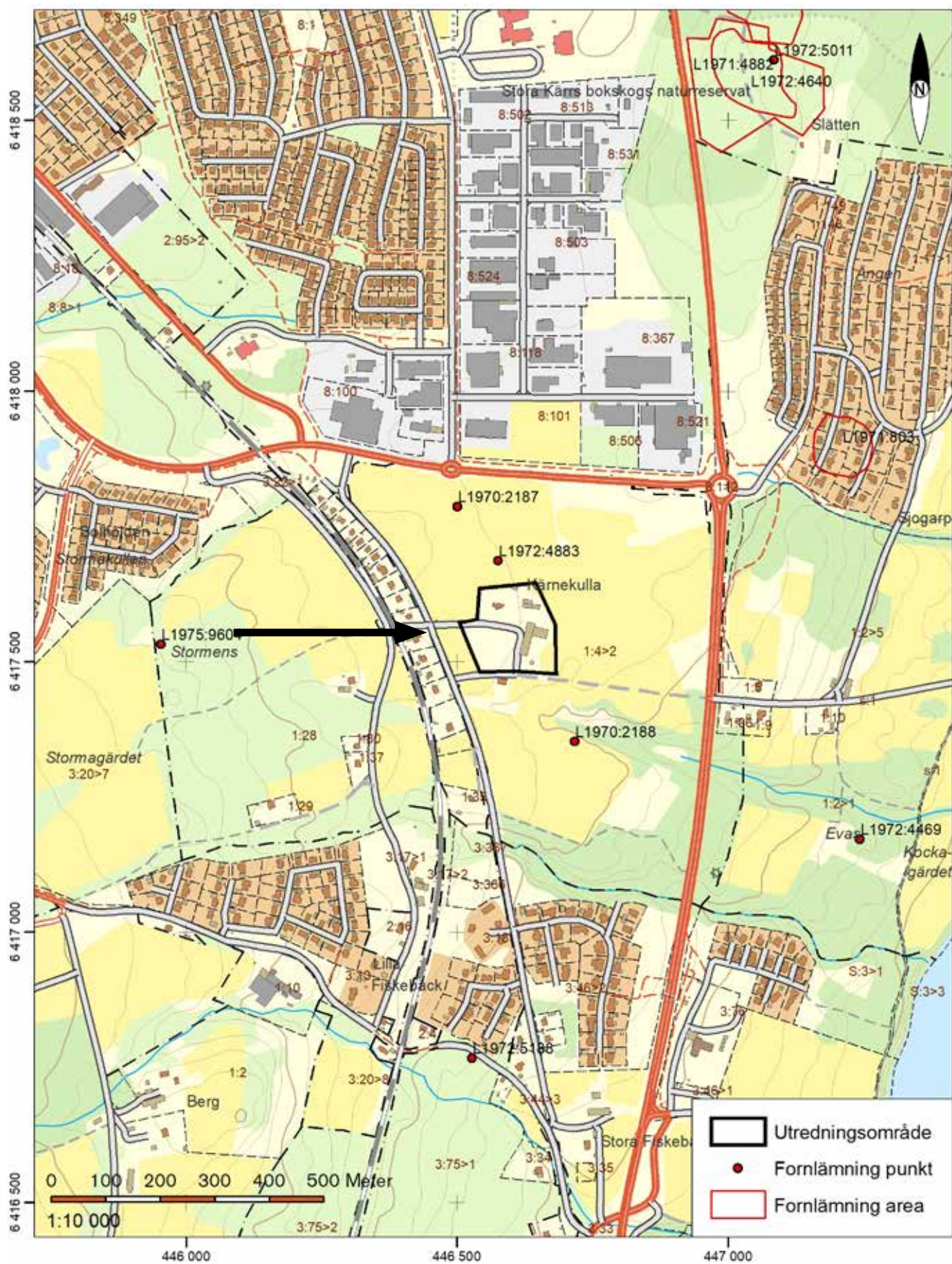
Ill.: Jan-Olof Larsson

Sammanfattning

Inför Habo kommuns planer på att bebygga ytan där Kärnekulla bytomt tidigare legat, med skola och förskola har en arkeologisk utredning, steg 2, genomförts. Arbetet gjordes i juni 2021 genom metalldetektering, provrutsgrävning och sökschaktning.

Resultatet av utredningen var anläggningar som tolkas höra till 1700- och 1800-tal samt ett fyndmaterial hemmahörande i samma period. Vi har med andra ord spår efter Kärnekullas bytomt i området. Bytomten är en fornlämning.

Omkring 1/3 av den ursprungliga utredningsytan var på grund av tidigare upplagda dumphögar ej möjlig att utreda vid arbetets start. Dessa flyttades vilket gjorde fler ytor tillgängliga, dock är den västra delen av den ursprungliga bytomten bortschaktad inför bland annat anläggandet av en väg.

Figur 1. Utdrag ur ekonomiska kartans blad 64E 1eN. Skala 1:10 000. De byggnader som syns inom området var rivna vid utredningen.

Inledning

Området runt Kärnekulla, Habo socken och kommun bebyggs nu med villor och flerfamiljshus vilket får till följd att även skola och förskola planeras i området. Till detta kommer platsen för den gamla bytomten tillhörande Kärnekulla L2021:3632 att användas och därför har en arkeologisk utredning, steg 2, genomförts på platsen. Fastigheten har på grund av avstyckningar ändrat beteckning genom ärendets gång från att från början och på förfrågningsunderlaget haft beteckningen Kärnekulla 1:4 (2), till Kärnekulla 1:2 och numera Fiskebäck 3:46. Vi använder oss här av de båda senaste beteckningarna.

Den aktuella utredningsytan var från början 3,3 hektar, men minskades ner till cirka 2,5 hektar, då delar av ytan dessvärre var avschaktad i samband med anläggandet av bland annat nya vägar, se vidare nedan.

Utredningen genomfördes i juni 2021 och beställare av uppdraget var Habo kommun, Tekniska förvaltningen. Fält och rapportansvarig för utredningen var Anna Ödeén, som är antikvarie vid Jönköpings läns museum.

Figur 2. Översiktssbild från öster över utredningsområdet. I förgrunden ligger de dumphögar som sedan flyttades. Vid de stora träden är platsen för bytomten och i bildens övre vänstra hörn är den yta som hade schaktats innan utredningen genomförts. Drönartillstånd: LM2021/024048.

Figur 3-4. Ovan: Söschaktningen fick göras mellan träden. Nedan: Niclas och Pär från SMF i arbete.

Målsättning och metod

Målsättningen med utredningen var att ta reda på om det fanns fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar inom det aktuella området. Utredningen skulle också preliminärt avgränsa de eventuella nyupptäckta lämningarna. Enligt Länsstyrelsens förfrågningsunderlag skulle också gårds/bytomten registreras i Fornreg som "Uppgift om lämning". Detta ändrades efter utförd utredning till en registrering av bytomten som "Fornlämning".

Målgrupper för utredningen var Länsstyrelsen och Habo kommun samt den undersökare som eventuellt kommer att upprätta en undersökningsplan för en förundersökning eller undersökning.

För att nå målsättningen delades fältinsatsen in i tre etapper. Först genomfördes en metalldetektering och denna gjordes i samarbete med tre medlemmar ur Sveriges Metallsökarförening (figur 4). Därefter grävdes provrutor för hand inom utredningsytan för att om möjligt fånga upp stenåldersspår i form av artefakter i kvarts eller flinta. Sedan grävdes söschakt med hjälp av grävmaskin.

Det visade sig, när vi kom till undersökningsplatsen att omkring en tredjedel av den ursprungliga utredningsytan dels redan schaktats av och använts till vägar, dels användes som upplag för material som makadam, grus, jord och gatsten (figur 2, 9 och 10). Den västra delen, var förstörd och kunde därför inte undersökas men den östra frigjordes från materialhögar efter kontakt med entreprenören och sökschaktades därefter. Vid detta senare tillfälle togs också en mindre del av dumphögen bort utmed den nyanlagda vägen i den västra delen (figur 5 och 10). Detta gjordes för att försöka finna en äldre grund som kan ses i form av syllstenar på ett ortofoto taget innan exploateringen påbörjades.

Samtliga nyupptäckta anläggningar, schakt, rutor och fynd har mätts in med hjälp av nätverks-RTK i systemet Collector. Vi använder i beskrivningen av arbetet begreppen ”södra” och ”norra” delen av undersökningsområdet. Dessa delar avgränsas av en väg som går i öst-västlig riktning mitt i området, se figur 1.

En kart- och arkivgenomgång gjordes i samband med en tidigare utredning i området, vilken vi har kunnat använda oss av (Borg 2015).

Topografi

Den aktuella utredningsytan låg i ett platåläge i en svag östsluttning ner mot Vättern. Den har tidigare omgetts av ett böljande åkerlandskap som nu var en större byggarbetsplats och där även topografin till viss del hade jämnats ut.

Platsen för bytomten var beväxt med äldre träd som ask och lönn men och äldre fruktträd som päron och äpple växte på ytan. I norra delen, där det senaste boningshuset stod, växte också mer sentida trädgårdsväxter, till exempel rododendron och spirea. I öst-västlig riktning gick en väg i form av en äldre allé. En liknande, i samma riktning och som kantades av björkar gick från väg 195 upp mot Kärnekulla. Undervegetationen i området bestod av gräs och i södra delen växte tätt med nässlor, vilket är vanligt vid äldre gårdar och tyder på höga näringsvärden i jorden.

Matjorden bestod av ljusbrun sandig humus och lagret var 0,2–0,6 meter tjockt. Under matjorden vidtog rödbrun sand med mindre inslag av grus och småsten. Berggrunden i området utgörs av granit.

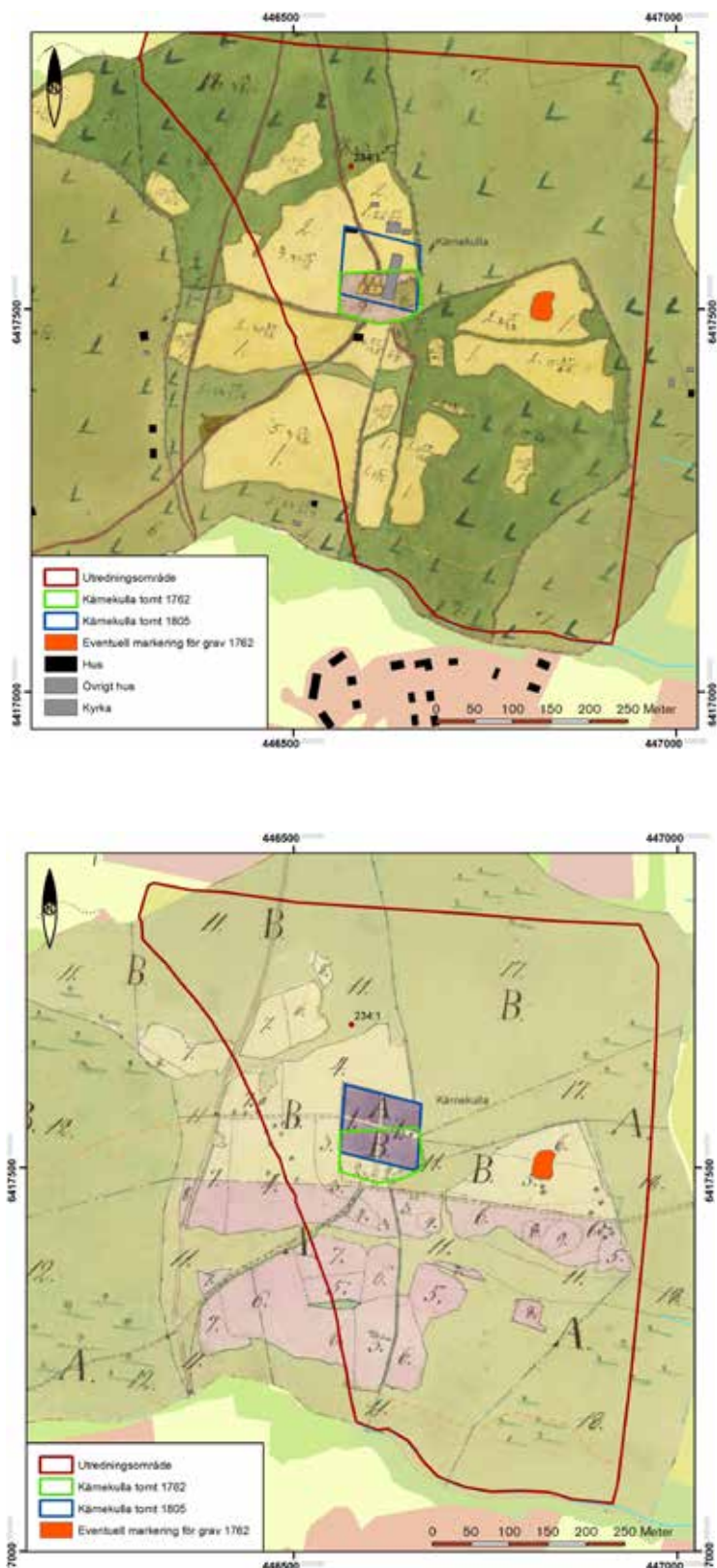
Fornlämnings- och kulturmiljö

Kärnekulla

Kärnekulla nämns första gången i de historiska källorna 1539 och skrivs då *Kenekolde*, 1540 skrivs det *Kernekull*. Förleden kan vara i betydelsen *kärna* som i smörkärna och efterleden *kull* betyder bergstopp (Agertz 2008). Detta bör i fallet Kärnekulla mer ses som en topografisk beteckning av en kulle. Inför utredningen som genomfördes i området 2015 gjorde en kart- och arkivanalys varvid

Figur 5. Extra sökschaktning efter syllstenar. Dessa var dock borttagna.

Figur 6-7. Planer från kartanalysen som gjordes 2015 (Borg 2015). Ovan: Karta från 1762, där bytomten är markerad med grön ram. Nedan: Karta från 1805 där bytomten är förflyttad något norrut och är markerad med blå ram.

ett område öster om bytomten kunde ses i de historiska kartorna som betecknades "kulle" (Borg 2015). Då det fanns en möjlighet att detta kunde spegla förekomsten av en förhistorisk grav, anlagd

på en naturlig höjd i landskapet, undersöktes detta området extra nogsamt. Dock påträffades inget som visade att det har legat en förhistorisk grav på platsen (Borg 2015). Bytomten registrerades av någon anledning inte vid utredningen.

Vid kart- och arkivanalysen framkom en del intressanta uppgifter om byn Kärnekulla och dess invånare. Dels kunde två lägen för bytomten ses; en äldre mer sydligt belägen och en yngre, som låg något längre norrut (figur 6-7).

År 1762 bodde två åbor, det vill säga arrendatorer, med familjer i Kärnekulla, det var faktoriesmederna Gabriel och Jöns Ruckman, som var far och son. Det har till synes varit magra ängar och åkrar med låg avkastning i Kärnekulla och lantmätare Forsell skriver 1762: ”sina skatter och utskylder förvärva de sig med sina handslöjders idkande och med forskjuts” (Borg 2015). Därav troligen titeln faktorismed, kanske var jordbruket mer av en bisyssla? Av kartorna kunde också utläsas att de brukade markerna enligt ett traditionellt tresädssystem.

Närområdet

Vid utredningen som gjordes 2015 sökschaktades ett 35 hektar stort område runt bytomten. Under det här arbetet påträffades två härdar, L1970:2187–88, av förhistorisk karaktär (figur 1). Poängteras här bör att området intill den sydliga härden, L1970:2188, och som ligger intill en bäckravin inte är utredd, den undantogs 2015 liksom den nu aktuella bytomten. Förutom dessa härdar har en så kallad trindyxa påträffats strax norr om Kärnekulla, L1972:4883. Den här typen av yxor var vanliga under stora delar av jägarstenåldern, fram till cirka 4000 f. Kr. Den hittades i samband med odling, osäkert när, och ska enligt Fornreg ha förvarats på gården. Men gården är nu borta och var yxan har hamnat vet vi tyvärr inte.

Förutom dessa förhistoriska lämningar finns utmed Vättern ett antal lägenhetsbebyggelser, bland annat uppgifter om backstugor samt områden med fossil åker, varav de flesta har tolkats vara av något yngre datum.

Tidigare undersökningar

Som tidigare nämnts gjordes en utredning, etapp 2, i området runt den nu aktuella bytomten 2015 (Borg 2015). Anledningen till att bland annat Kärnekulla undantogs vid det tillfället var att platsen var bebyggd.

Öster om Kärnekulla, längre ner mot Vättern gjordes 2003 en arkeologisk utredning då fossil åker påträffades (Borg 2003). Vid en annan utredning, några år senare och något längre norrut hittades lämningar från medeltid och framåt bland annat backstugor och fossil åker (Vestbö-Franzén 2008).

Figur 8-9. Ovan: De recenta fynden från metaldetekteringen. Nedan: Översiktssbild över den södra delen av utredningsområdet. Foto från norr. Till höger ses den nyanlagda vägen.

I övrigt har ett flertal arkeologiska insatser gjorts i området runt Bränninge gård vilket bland annat resulterat i röjningsrösen, härdar och en kokgrop (Borg & Vestbö-Franzén 2005, Kloö Andersson 2008, Ödeén 2009).

Resultat

Metaldetekteringen

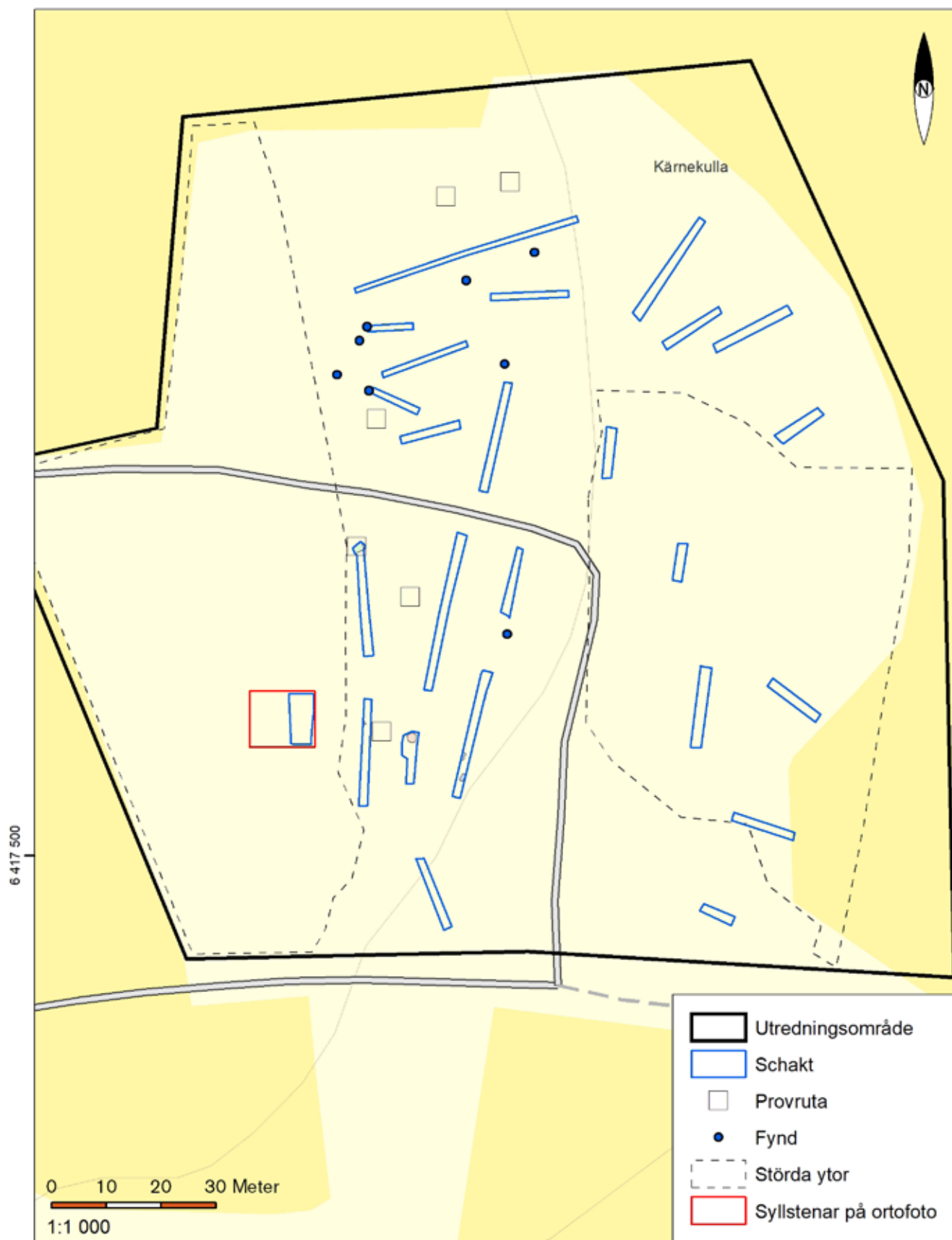
Fältarbetet inleddes med en dags metaldetektering. Denna insats gjordes tillsammans med tre medlemmar ur SMF, Sveriges Metallsökarförening. De framkomna fynden mättes in med nätverks-RTK och vi kunde konstatera en viss koncentration av äldre fynd i områdets nordvästra delar (figur 16).

Det var endast fynd som gav oss en hänvisning till bytomtens ålder och funktion som mättes in och sparades, övriga fynd kan ses i figur 8.

Sökschaktsgrävningen

Som tidigare påpekats var delar av utredningsområdet ej åtkomligt för oss när vi kom till platsen (figur 10). I den östra delen, där det var ett upplag för makadam, sand och dylikt kunde vi dock återkomma några dagar senare och avsluta sökschaktningen. I den västra delen däremot, var ett större område avbanat inför anläggandet av en väg, nedläggandet av ledningar och husbyggnation, varför den delen fick undantas helt från sökschaktning (figur 9).

Figur 10. Plan som visar schaktens läge. Den röda rektangeln visar var syllstenarna till en grund kunde ses på ortofotot. De streckade linjerna visar de ytor som dels redan var avschaktade (åt väster), dels var ett upplag för material (åt öster).

Sammanlagt grävdes närmare 400 meter sökschakt inom den tillgängliga ytan. Schakten var 1,2 meter breda och vi fick lägga dem där möjlighet fanns, det vill säga där det inte växte större träd (figur 3).

I norra delen av utredningsytan påträffades inga anläggningar eller konstruktioner. Där stod också fram till 2020 ett boningshus, vilket gjorde att stora delar av ytan var omrörd.

I södra delen och troligen också den del där det äldsta läget för bytomten har varit, framkom dock några anläggningar.

Mest tydligt var ett spismursfundament, A61, som låg strax söder om vägen (figur 11 och 15). Så långt vi hade det framschaktat var det 1,3 × 0,9 meter i öst-västlig riktning och bestod av tätt lagda stenar i storleken 0,1–0,5 meter. Mellan stenarna var en fyllning av brun, något sandig humus men med linser av kalkig lera med krossat tegel och kolbitar. Vid framrensningen av stenpackningen påträffades två kritpipsskaft (F4) och en bit yngre rödgods (F3).

Figur 11-12. Ovan: Spismursfundamentet, A61. Foto från söder. Nedan: Stensamling, A65. Foto från sydväst.

Anl.nr.	Beskrivning	Kommentar
A 32	Stensamling. Oval och 0,6 x 0,5 m (NV-SÖ). Bestod av ett 15-tal stenar i storleken 0,08-0,15 m. Omgärdades av en svag nedgrävningkant och mellan stenarna fanns en fyllning av brun humus.	
A 70	Sotfläck. Oregelbundet oval 1,1 x 0,5 m (NÖ-SV). Flammig fyllning av kol, sot och en sten 0,1 m stor. Skarpa kanter mot omkringliggande steril mark.	
A 71	Sotfläck, halvmåneformad 1,10 x 0,5 m (N-S). Gick dock in i schaktväggen. Fyllning av mörkbrun humus med kol, sot och enstaka skörbrända stenar.	
A 61	Spismursfundament. Så långt framschaktat 1,3 x 0,9 m (Ö-V). Bestod av tätt lagda stenar i storleken 0,1-0,5 m. Fyllning av brun, något sandig humus. I fyllningen fanns linser av kalkig lera som innehöll tegelkross och kolbitar.	Fynd av yngre rödgods (F3) och kritpipor (F4) vid rensning.
A 65	Stensamling. Så långt framschaktad med oregelbunden form och ca 1 m stor. Utgjordes av reellt tätt lagda stenar i storleken 0,1-0,5 m. Fyllning av ljusbrun, sandig humus. Inget kol kunde iakttas vid rensningen.	Fynd av yngre rödgods (F2) vid rensning

Cirka 30 meter i sydöstlig riktning låg A65 (figur 12). Den utgjordes också av en lagd, relativt tät, stenpackning med stenar i storleken 0,1–0,5 meter. Så långt framschaktad var den oregelbunden i formen och cirka 1 meter stor. Vid en upprepning av ytan påträffades en bit yngre rödgods (F2).

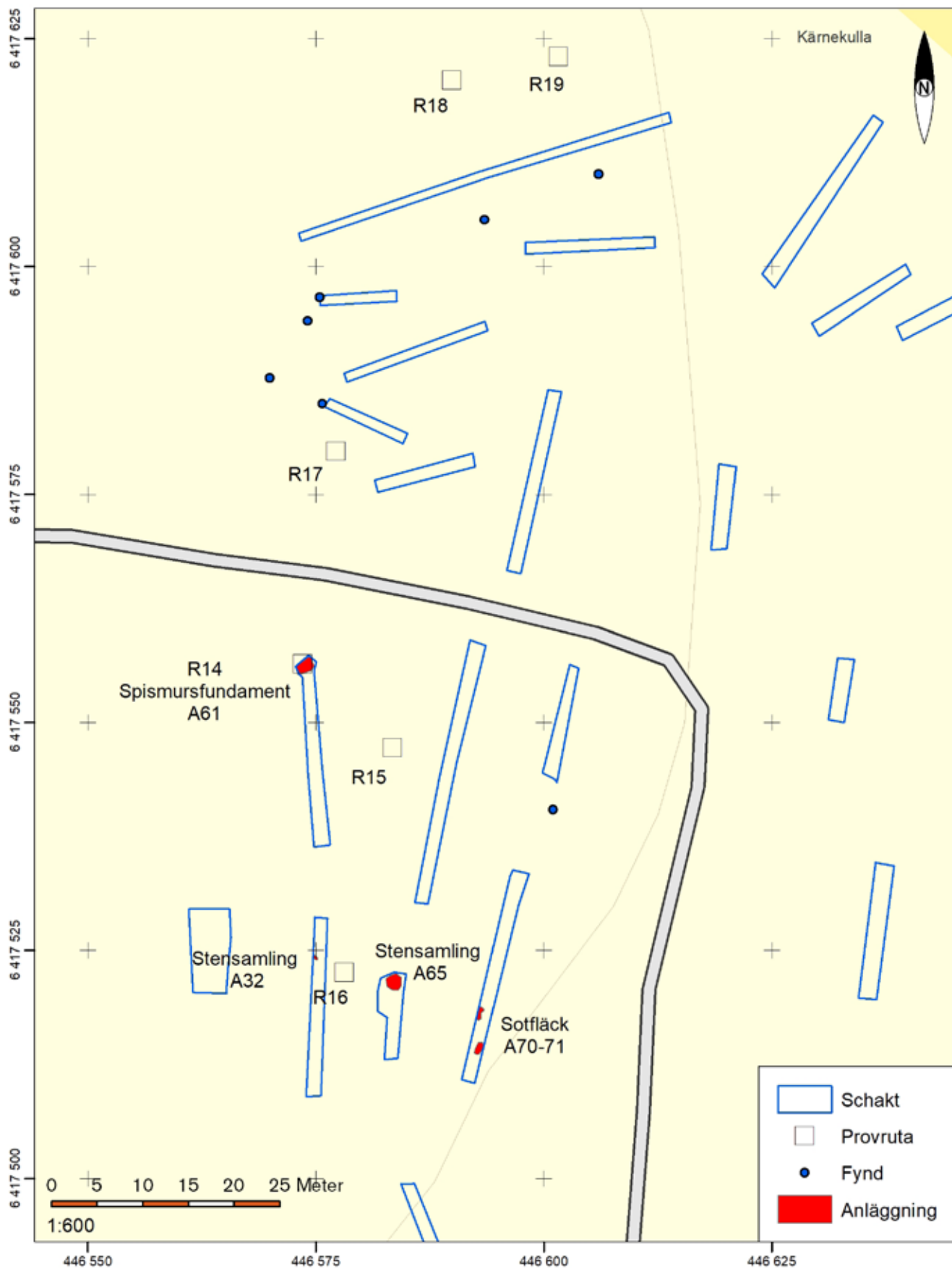
Dessutom framkom en något mer diffus stensamling, dock inte naturlig, A32. Den var 0,6 x 0,5 meter i nordvästlig-sydöstlig riktning och bestod av ett 15-tal stenar i storleken 0,08–0,15 meter. Den hade en svag nedgrävningkant och fyllning av brun humus.

Omkring 10 meter öster om A65 påträffade vi något som vid en första anblick såg ut som förhistoriska härdar med kol, sot och någon enstaka skörbränd sten A70 och A71 (figur 14). Men vid framrensning av ytan kunde vi se att de var mer flammiga i fyllningen och inte hade den svarta, sotiga fyllningen som är brukligt. Det kan röra sig om någon typ av anläggning som hör till aktiviteterna vid Kärnekulla by från historisk tid.

Figur 13. Anläggningstabell.

Figur 14. En av sotfläckarna, A70. Foto från väster.

Figur 15. Plan som visar provrutorna och de påträffade anläggningarnas läge.

Provrutsgrävningen

Vid utredningen grävdes 6 provrutor 0,6 × 0,6 meter och 0,2–0,45 meter djupa (figur 15). Anledningen till denna insats var att vi sökte spår efter stenålder med anledning av fyndet av en trindyxa, L1972:4883, strax norr om utredningsområdet. Vi fann inget i provrutorna som tydde på att man använt platsen under stenålder och fyndmaterialet bestod till största delen av sentida fynd som porslin, fönsterglas, spik och tegel, vilket ej har tillvaratagits.

I ruta 17 gjordes dock ett fynd av en mindre keramikskärva med slammad, beige insida. Vi visade skärvan för Ole Stilborg, expert på förhistorisk keramik, som kunde säga att det rörde sig om ett kärl och att det bör vara från historisk tid och därmed kan höra till bytomten. I denna ruta påträffades också ett 10-tal små bitar brända ben, vilka ej tillvaratogs, då de framkom i det övre skiktet.

Diskussion

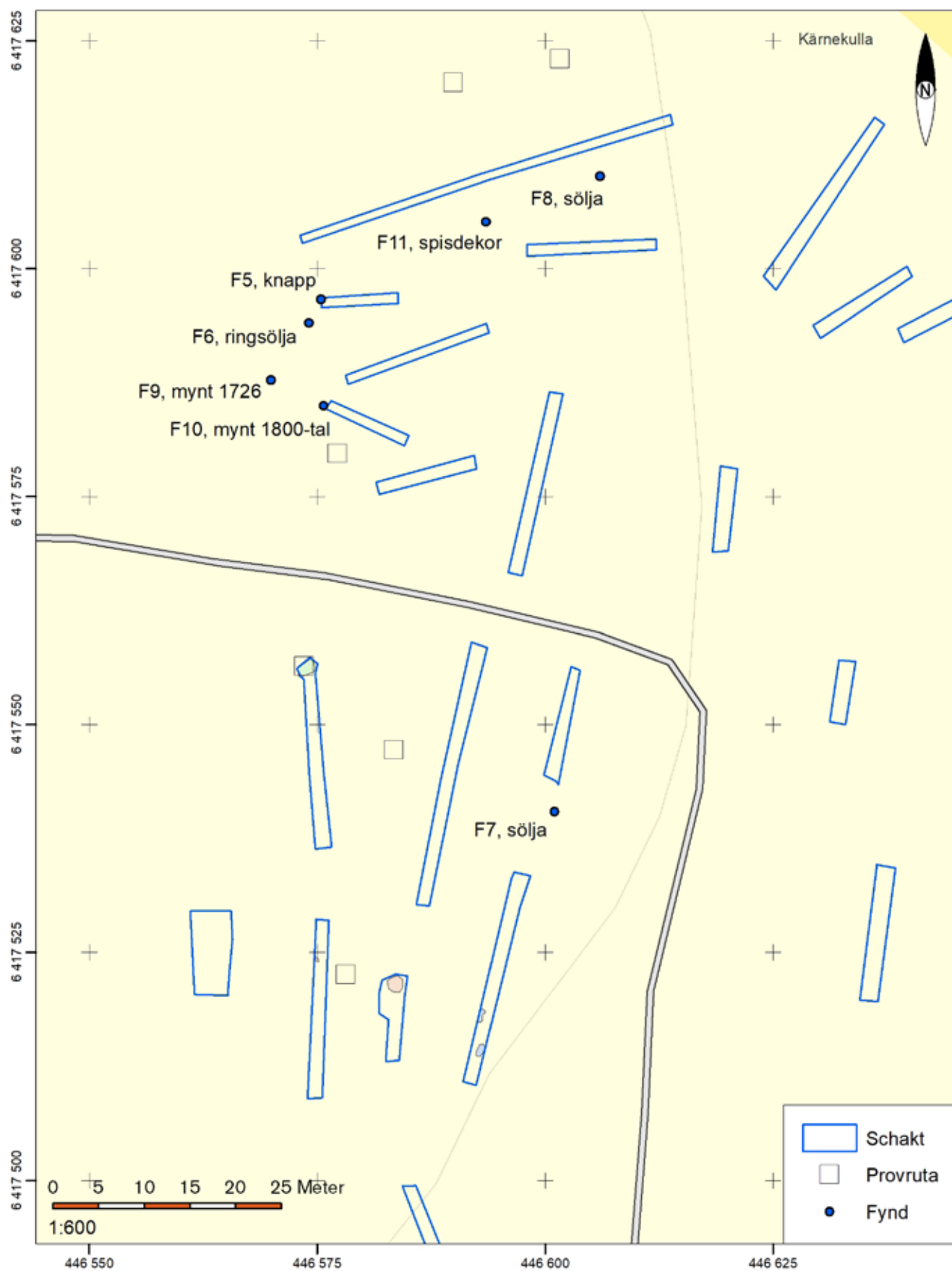
Anläggningarna i södra delen av området kräver mer schaktning eller avbaning, framrensning för hand, undersökning och analyser för vi ska kunna få grepp om vad de tillhör för typ av aktiviteter. Men vi har i området lämningar från 1700-tal eventuellt 1600-tal, som är anlagda av människor och som alltså bör vara spår efter de boende i Kärnekulla.

Även i norra delen hade vi spår av tidigt 1700-tal, men här var det i form av fynd, ej anläggningar, vilket kan höra samman med att den ytan har varit bebyggd fram till 2020. Det finns en viss koncentration av de äldre fynden i norra områdets västra del.

Fynd

De flesta fynden påträffades i samband med metaldetekteringen (F5–10) medan tre fynd (F2–4) gjordes i anläggningar, ett (F1) i en provruta och ett var ett lösfynd (F11). Samtliga av dessa fynd är från sent 1600–1800-tal. Ringsöljan (F6) tillhör en fyndkategori som har varit i bruk under lång tid och kan gå tillbaka till medeltid (Whitehead 2003).

Lösfyndet av det som vi har tolkat som krön till en öppen spis (F11) är extra intressant, då det har initialer inristade (se omslag). Utifrån ornamentiken bör stenen vara från sent 1600-tal. Vi har gjort ett litet försök att i arkiv söka personer som bott på Kärnekulla och som haft dessa initialer. Det fanns dock inte utrymme inom detta projekt att göra en mer ingående sökning. Gällande detta fyndet är också fyndomständigheterna oklara. Stenen låg löst i gräset på platsen för det yngsta boningshuset och vi har tolkat det som att den hittades i samband med att huset revs. Vi har försökt få klarhet i var och hur fyndet gjordes genom de entreprenörer som jobbade och tidigare hade jobbat i området, dock utan resultat. Betänkas bör också att det kan röra sig om en sten som har återanvänts på Kärnekulla och som från början kom från en annan plats.

Figur 16. Plan som visar platserna där fynden med metalldetektor gjordes.

Fynd nr.	Id/anl	Material	Sakord	Storlek	Vikt, g	Kommentar
1	Ruta 17	Lera	Keramik	-	5	Från kärl med slammad, beige insida. Godset är ljus brunt och stengodsaktigt.
2	A65	Lera	Keramik	-	4	Yngre rödgods. Röd glaserad utsida.
3	A61	Lera	Keramik	-	11	Yngre rödgods. Brun glasyr på insidan, grön på utsidan med turkosa inslag. I spismursfundamentet.
4	A61	Lera	Kritpipa	-	8	Två kritpipsskäft. I spismursfundamentet.
5	Id 5	Cu-leg	Knapp	13 mm i diam.	5	Halvsfärisk med ögla. Dekor: sexuddig stjärna.
6	Id 7	Cu-leg/ järn	Sölja	26 mm i diam.	5	Ringsölja i cu-leg, tången är av järn. På ringen finns delvis en svag streckdekor i form av parställda steck. Datering från medeltid till 1600-tal. Konserverad.
7	Id 10	Cu-leg/ järn	Sölja	46 x 40 mm.	24	Rektangulär enkelsölja med rundade hörn i cu-leg, tången är av järn. Konserverad.
8	Id 9	Cu-leg	Sölja	40 x 23 mm.	11	Oval dubbelsölja. Två parallella små spikar på axeln och ett ankarformat torne. Datering enligt ref 1760-1790. Konserverad.
9	Id 3	Koppar	Mynt	22 mm i diam.	4	Mynt 1 öre kopparmynt, Fredrik I (1720-1751). Årtal 1726. Slitet.
10	Id 4	Koppar	Mynt	27 mm	5	Mynt 1/2 skilling Riksgälds, Gustav IV Adolf 1792-1809. Årtal ev. 1800. Ärgat och svårläst.
11	Id 72	Bergart	Spisdekor	0,90 x 0,29m och 0,10-0,16 m tjock	ca 50 kg	Lösfynd. I sandsten, eventuellt ett krön till en öppen spis, med blomsterdekor på framsidan och rå, grovhuggna sidor och baksida. Krans i centrum med initialerna GIS och KMD.

Figur 17. Fyndtabell.

Figur 18-19. Ovan: F8, oval dubbelsölja. Nedan: F7, rektangulär enkelsölja. Fotona tagna före konservering.

Figur 20. F6, ringsölja. Fotot taget före konservering.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 431-7286-2020
 Länsstyrelsens beslutsdatum: 2021-05-06
 Jönköpings läns museums dnr: 2020-316
 Beställare: Habo kommun, Tekniska förvaltningen
 Fält- och rapportansvarig: Anna Ödeén
 Rapportgranskning: Mikael Nordström
 Fältpersonal: Jörgen Gustafsson och Anna Ödeén
 Fältarbetstid: 2021-06-07–2021-06-15
 Län: Jönköpings län
 Kommun: Habo kommun
 Socken: Habo socken
 Fastighetsbeteckning: Kärnekulla 1:2/Fiskebäck 3:46
 Belägenhet: Ekonomiska kartans blad 64E 1eN
 Koordinater: N:6417579 E:446571
 Koordinatsystem: Sweref 99 TM
 Höjdsystem: RH 2000
 Undersökningsyta: 3,3 hektar
 Fornlämningsnummer: L2021:3632
 Fornlämningstyp: Gård/bytomt
 Tidsperiod: Historisk tid
 Fynd nr: JM 56724:1-11
 Tidigare undersökningar: AU 226/2014

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Referenser

Arkiv

Jönköpings läns museum (JLM)

Riksantikvarieämbetet, Stockholm (RAÄ)

Kulturmiljöregistret, Fornsök: <https://app.raa.se/open/fornsok/>

Kartunderlag

Lantmäterimyndigheternas arkiv:

P74-56:1 Avmätning. Upprättad av Josef Bengt Forsell 1762

P74-56:2. Storskifte. Upprättad av Per Nylandh, Niklas Lindberg 1805

Muntliga källor

Fil. Dr. Ole Stilborg, SKEA, Stilborg Keramikanalys. 2021-06-15

Tryckta källor och litteratur

Agertz, Jan. 2008. *Om ortnamn i Jönköpings län. Småländska kulturbilder 2008. Meddelanden från Jönköpings läns hembygdsförbund och Stiftelsen Jönköpings läns museum LXXVII*. Jönköping.

Borg, Jan. 2003. *Sjogarp 1:3. Arkeologisk utredning inför anläggandet av bostadsområde. Habo, socken i Habo kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2003:56. Jönköping.

Borg, Jan. 2015. *Kärnekulla 1:28. Arkeologisk utredning inför byggnation, Habo socken i Habo kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2015:44. Jönköping.

Borg, Jan & Vestbö Franzén, Ådel. 2005. *Bränninge gård. Arkeologisk utredning inför planerad golfbana. Habo socken i Habo kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2005:8. Jönköping.

Kloo Andersson, Anna. 2008. *Tre arkeologiska utredningar och en förundersökning. Gammalt och nytt i Bränninge. Inför planerad byggnation av villaområden och dagis. Habo socken och kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2008:77. Jönköping.

Vestbö - Franzén, Ådel. 2008. *Mellan Habo och Vättern. Arkeologisk utredning, etapp 1, inför detaljplaneprogram för delar av Munkaskog, Sjogarp och Stora Kärr. Habo socken i Habo kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2008:03. Jönköping.

Whitehead, R. 2003. *Buckles 1250-1800*. Greenlight Publishing. Essex.

Ödeén, Anna. 2009. *Brännings stenrör. Arkeologisk förundersökning av RAÄ 329, 333, 403, 404 och 406, fossil åkermark, inom delar av fastigheterna Bränninge 1:2 och 3:20. Habo socken i Habo kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2009:43. Jönköping.

Där det i framtiden planeras en skola och en förskola har Kärnekullas bytomt en gång legat. Platsen är nu registrerad som fornlämning.

Vid den arkeologiska utredning som gjordes i juni 2021 hittade vi bland annat ett fundament till en spis. Användes den av faktorismederna Gabriel eller Jöns Ruckman som bodde i byn under sent 1700-tal?

